Monteringsanvisning klikkfals

Fjord · Bris · Storm

1. Før du begynner

ArcticProfil klikkfals leveres i tre modeller med samme mål og montering. Panelene klikkes sammen i falsen, så du trenger ikke false for hånd. Skruene skjules under neste panel.

Egenskap	Verdi
Modeller	Fjord (glatt), Bris (to ribber), Storm (struktur)
Total bredde	545 mm
Dekkende bredde	511 mm
Falshøyde	25 mm
Platetykkelse	0,50 mm
Lengde	0,5–8,0 m, etter mål
Minste takvinkel	8° (ca. 14 %)

Mottak og lagring

- Løft panelene av bilen med maskin eller nok folk, slik at de ikke bøyes. Ikke dra panelene over hverandre eller langs bakken.
- Bær lange paneler etter falsen, ikke i endene. Vi anbefaler minst to personer.
- Lagre pakkene tørt og luftig, på klosser minst 20 cm over bakken. Skal de ligge mer enn 3 uker, legger du strø mellom panelene slik at luften sirkulerer.
- Panelene må monteres senest 6 måneder etter produksjonsdato.
- Ta av beskyttelsesfilmen under monteringen, ikke før.

Verktøy

- Batteridrill med momentkobling og bits for farmerskruer
- Platesaks eller nibbler
- Gummiklubbe

> **Bruk aldri vinkelsliper.** Varmen brenner av lakk og sink, og gnistene setter seg fast og ruster. Skader etter vinkelsliper dekkes ikke av garantien.

Skruer

Bruk farmerskruer med tetningsskive. Skru i midten av skruehullet. Trekk skruen til, og løsne den så ca. ½ omdreining, slik at panelet kan bevege seg med temperaturen. Er skruen for løs, kan taket bråke. Er den for hard, bøyer panelet seg og får bølger.

- Kantsoner (ca. 1/10 av takfallet, eller de to ytterste panelene på hver side): ca. 8 skruer per m², skru i hver lekt.
- Midtfeltet: ca. 4–5 skruer per m².
- Bygg høyere enn 15 m: kontakt NBVI før montering.

Skruetyper:

- Panel til lekt/bord, og synlige skruer ved gavl: farmerskrue 4,8 × 35 mm.
- Beslag til panel: farmerskrue 4,8 × 20 mm.
- Skruene skal sitte midt i hullene og ikke trekkes for hardt.

---

2. Underlag

Klikkfals kan legges på lekter eller på taktro (heldekkende bordtak). Taktro gir et stivere og mer lyddæmpet tak enn lekter.

Lekter og bord

- Sløyfer (avstandslekt): 36 × 48 mm.
- Bærelekter: minst 36 × 68 mm.
- Senteravstand: maks. 300 mm. På slake tak og i kantsonene legger du gjerne tettere.
- Start med første lekt/bord helt ute ved takfoten.
- Siste lekt legges ca. 10 cm under mønet, slik at mønelisten bare festes i panelene.
- Bruk impregnert virke.

Undertak

Følg alltid leverandørens anvisning for undertaket, særlig rundt takvinduer og piper.

- Anbefalt undertak er METALLIC 450 takmembran.
- Ved takvinkel under 14° gjelder tabellen under.
- Rull undertaket ut parallelt med takfoten, med ca. 100 mm omlegg. Lim skjøtene der sløyfene kommer.
- Lim undertaket til takfotbeslaget med dobbeltsidig tape, slik at vinden ikke tar tak i det.
- La undertaket gå ut over takrennen nederst. Da blokkerer ikke snø og is luftinntaket.

Takvinkel og underlag	Undertak
8–14° på lekter	Diffusjonstett undertak. Tett sideoverlappen mellom panelene med fugebånd.
8–14° på taktro	Diffusjonsåpent undertak kan brukes, med METALLIC 450 (strukturmatte) mellom taktro og paneler.
Over 14°	METALLIC 450 takmembran.

Lyd fra taket

På lekter kan panelene gi lyd ved regn og temperaturendringer. En dempningslist (filt) som heftes midt under hvert panel, fra nest nederste til nest øverste lekt, demper lyden. På taktro trengs ikke dempningslist.

Lufting

Taket må være luftet fra takfot til møne, enten du bruker lekter eller taktro.

- Luftespalte under taktekkingen: minst 2–4 cm.
- Ved mønet kan undertaket legges over toppen eller avsluttes med en luftespalte.
- På tak med taktro og innredet loft trengs lufteventiler ved mønet, ca. én per 30–40 m² takflate, eller lufteventiler i gavlene.

---

3. Beslag som monteres før panelene

Sjekk først at mønet og takfoten er rette, og at diagonalene på takflaten er like lange. Takfoten er alltid utgangspunktet, og panelene legges i 90° vinkel på den.

Takfotbeslag

Monteres først, langs hele takfoten. Takfotbeslaget lages etter mål: mål fra topp ytterkant på lekt til ca. 2 cm ned i takrennen. Beslagene skrus c/c ca. 500 mm og legges med 10 cm omlegg.

Startlist

Panelene hektes på en startlist langs takfoten. Monter startlisten rett og i hele lengden før du legger første panel.

Gradrennebeslag (kilrenne)

Monteres før panelene, der to takflater møtes i en innvendig vinkel.

- Legg gradrennebeslaget på fast underlag, med ekstra lekt eller bord på hver side.
- Omlegg i lengden: minst 200 mm.
- Gradrennebeslaget skal gå minst 250 mm inn under panelene på hver side.
- Avstanden mellom panelene fra de to takflatene skal være minst 200 mm, slik at løv og snø kan renne fritt.

---

4. Legging av panelene

Retning

Du kan legge fra høyre mot venstre eller omvendt. Legg helst mot den vanligste vindretningen på stedet, slik at vinden ikke tar tak i falsene.

Første panel

1. La panelet stikke 4–5 cm ut over takfoten.
2. Bøy nederkanten under og hekt den på startlisten.
3. Rett panelet nøyaktig i 90° vinkel på takfoten før du skrur. Et skjevt første panel gir «tagger» langs takfoten og følger med over hele takflaten.
4. Skru i midten av skruehullene i falsen, med 2–3 mm klaring, slik at panelet kan bevege seg med temperaturen.

Neste paneler

1. Legg neste panel over falsen på det forrige, og trykk det ned til falsen klikker på plass i hele lengden.
2. Kontroller at panelet ligger i flukt med takfoten.
3. Skru panelet i skruehullene, og fortsett slik over hele takflaten.

Endeskjøt (takfall over 7 m)

Er takfallet lengre enn 7 m, skjøtes panelene i lengden. Maks. anbefalt panellengde er 8 m.

Takvinkel	Omlegg i endeskjøten
Over 15°	250 mm
Under 15°	400 mm

- Legg skjøtene forskjøvet, med minst 700 mm mellom skjøtene i nabopanelene.
- Ved endeskjøt må låsen i falsen skjæres bort i lengden av omlegget på hvert annet panel (panel 1, 3, 5 osv.), på begge sider sammen med ryggen.
- Bøy det nedre panelet ca. 1 mm ut, legg det øvre panelet over, og bank skjøten forsiktig sammen med gummiklubbe.

Kapping

Kapp med platesaks eller nibbler. Fei bort spon etter kapping og boring med en myk kost med en gang. Spon som blir liggende, ruster og ødelegger lakken. Mal kappede kanter med lakk i samme farge eller klar lakk.

---

5. Avslutning: møne, gavl, vegg og pipe

Møne

1. Skru mønelisten fast i panelene med selvborende skruer, ikke i lektene. Da kan taket fortsatt bevege seg med temperaturen. Mønelisten leveres i lengder på 50 cm og 2 m.
2. Skru mønebeslaget fast i mønelisten. Løsningen gir lufting langs mønet og trenger ingen tetningslister.

Bøy den flate bunnen på panelene opp ved mønet (oppbrett) før mønelisten monteres. Da drives ikke regn og snø inn under mønebeslaget.

Gavl (israftbeslag)

Israftbeslaget dekker sidekantene på taket og monteres etter at panelene er lagt. ArcticProfil har et eget israftbeslag for klikkfals.

- Ender det siste panelet uten fals med skruehull, festes det i sløyfen ved gavlen. Langs kanten kan du montere en ekstra list på 31 mm.
- Kapp panelet med ca. 30 mm overskudd, og bøy kanten opp 90°. Bor skruehull i den oppbøyde kanten, med 2–3 mm klaring.
- Israftbeslaget kan lages i ett stykke eller i to (side og topp).
- Det ytterste panelet skrus i tillegg med synlige skruer 4,8 × 35 mm c/c 300 mm langs gavlkanten.
- Israftbeslaget skrus til vindskibordet c/c 300 mm.
- Avvik på 20–30 mm ved gavlen kan skjules av israftbeslaget.

Vegg og brannmur

Veggbeslaget monteres på samme lufteliste som ved mønet. Alle beslag i kantsonene skrus med maks. 35 cm avstand, fordi vindsuget er størst her.

Pipe

Best er et pipebeslag med dobbel inndekning, som tetter selv om bygget og pipen beveger seg ulikt.

1. Før undertaket et stykke opp på pipen og tape det fast.
2. Legg bord bak pipen slik at beslagene får godt feste.
3. Monter i denne rekkefølgen: sidebeslag (med «båt» bak pipen), nedre beslag, øvre beslag, og til slutt inndekningen direkte mot pipen.
4. Skjøt med farmerskruer og tilpass med gummiklubbe. Pass på at luftingen ikke blokkeres.

Takvinduer

Bruk inndekningsrammer laget for flate taktekkinger. Husk at ekstra beslag rundt vinduet vanligvis ikke følger med vinduet.

---

6. Snøfangere og tilbehør

Snøfangere

Om taket trenger snøfangere, avhenger av klimaet og erfaringer fra nabobyggene. Krav i byggteknisk forskrift og fra kommunen må følges, for eksempel over inngangsparti og fortau.

- Bruk ArcticProfil rørsnøfanger med braketter for klikkfals.
- Monteres ca. 0,5–0,7 m fra takfoten. Flere rader er mulig på lange takfall.
- Bruk antall braketter som står på settet.

> **Merk:** Snøfangere øker lasten på takflaten med 20–40 % der de står. Taket under må være dimensjonert for det.

Gangbro og feietrinn

Monteres med braketter for klikkfals. Gangbroen gir trygg ferdsel til pipen, og feietrinnet gir fotfeste der du bare trenger et trinn.

Lufteventil

ArcticProfil lufteventil Ø 125 mm passer til klikkfals. Sokkelen legges over panelet, slik at gjennomføringen blir tett.

---

7. Etter montering

Ferdsel på taket

- Bruk sko med myk såle.
- Gå på de flate feltene mellom falsene, der lektene ligger. Ikke tråkk på falsene.
- Kontroller at alle skruer er skrudd til før du går på taket.

Rengjøring og flekkmaling

- Fei bort alle spon og rester av skruer og kapp.
- Rens og flekkmal små skader i lakken med flekkmaling i samme farge.
- Bruk aldri beslag av kobber på tak av galvanisert eller lakkert stål.

Ettersyn

Taket bør ses over minst én gang i året:

- Fjern løv og annet organisk materiale, som kan gi misfarging.
- Fjern industristøv og sot.
- Rens og flekkmal skader i lakken.
- Sjekk skruer, beslag, takrenner og snøfangere.

Driftsbygninger

I fjøs og andre husdyrbygg er luften aggressiv (gass og fukt). God lufting er nødvendig, for eksempel med luker i gavlene, ventiler eller luftekanaler over taket. Dårlig lufting kan halvere levetiden til taket. Kontakt NBVI for kvaliteter med høyere korrosjonsbestandighet.

Garanti

Garantien gjelder bare når taket er montert etter denne anvisningen, senest 6 måneder etter produksjonsdato, og når det får årlig ettersyn. Se ArcticProfil garantivilkår for alle detaljer.

Spørsmål om montering? Kontakt NBVI AS, Nesbruveien 33 a, 1396 Billingstad · tlf. 468 28 000 · post@nbvi.no · www.nbvi.no